

Hampun viljely- ja jalostuspäivä Koskella

Ohjelmasta

Hampun viljely- ja jalostuspäivä järjestettiin Koskella helmikuun ensimmäisenä keskiviikkona. Päivä piti sisällään tietoa öljyhampun ja kuituhampun viljelytekniikasta sekä tuotteistamisesta. Öljyhampun viljelykokemuksesta kertoi koskelainen viljelijä Voitto Kulo sekä projektipäällikkö Noora Norokytö. Viljelyn lisäksi päivän aikana käsiteltiin kuidun jalostusmahdollisuutta ja tulevaisuuden näkymiä Mikko Neuvon toimesta. Anita Hemmilä Finola Ky:stä kertoi öljyhampun ominaisuuksista ja tuotteistamismahdollisuuksista. Hemmilä kertoi mm. öljyhampua koskevista tieteellisistä tutkimuksista; apua hampunsiemenöljystä on saatu atooppisesta ihosta kärsiville henkilöille, tutkimuksessa on havaittu myös hampunsiemenöljyn kolesterolia laskeva vaikutus. Yllätyslisänä oli Juha-Matti Pihlavan puheenvuoro, jossa hän avasi ensimmäistä kertaa yleisölle MTT:llä tehtyjä tutkimustuloksia hampunsiemenen kemiallisiin komponentteihin liittyen. Tulokset olivat rohkaisevia ja lisäävät varmasti kiinnostusta tarkastella hampunsiemenen ravinto-ominaisuuksia tarkemmin. Mm. hampunsiemenen sisältämien antioksidanttisten yhdisteiden pitoisuus on mielenkiintoinen. Koska hampunsiementä on mahdollista jalostaa tilalla tai viljelijöiden osuuskunnissa elintarvikekäyttöön, oli paikalle pyydetty terveystarkasta Jari Jokinen Liedon kunnasta kertomaan yleisestä lainsäädännöstä koskien elintarvikejalostusta.

Jari Jokisen esitys

http://www.hyotyhamppu.fi/images/PDF/elintarvikelainsdnt_koski06022013%202.pdf

Mikko Neuvo kuituhampupuellolla kesällä 2012

Viljelystä

Tapahtumaan osallistui yli 40 henkilöä ja keskustelu oli vilkasta. Osallistujissa oli viljelijöitä, yksityisyrittäjiä, tutkijoita ja maaseudun toimijoita. Myös opiskelijat ja yksityishenkilöt löysivät paikalle. Keskustelu kävi välillä hyvinkin vilkkaana ja kaikista asioista ei oltu samaa mieltä. Hyvää oppia liittyen kasvatukseen tuli kyllä esille, sillä hyötyhamppu-hankkeen viljelytykset eivät ole menestyneet aina hyvin ja syitä tähän pohdittiin. Sateinen vuosi 2012 näkyi myös öljyhamppupuellolla. Öljyhamppu on hyvä kylvää kun maa on varmasti lämmennyt, parempi hieman myöhään kuin liian aikaisin. Myös puintiajankohtaa mietittiin, sillä viime syksyn sateet aiheuttivat home-ongelmaa kasvustossa. Puintiin on parempi lähteä hieman aiempia suosituksi aiemmin, jotta korjattavan sadon laatu pysyy hyvänä ja vältetään mahdollisilta home-ongelmilta. On parempi saada laadukas sato talteen ajoissa, kuin odottaa liian pitkään ja korjata vaurioitunut hieman suurempi sato tai ei satoa lainkaan. Mikko Neuvo totesi puolestaan, etteivät sateet näyttäneet haitanneen kuituhampun kehittymistä eikä kasvustoon muodostunut homeita.

Hometta

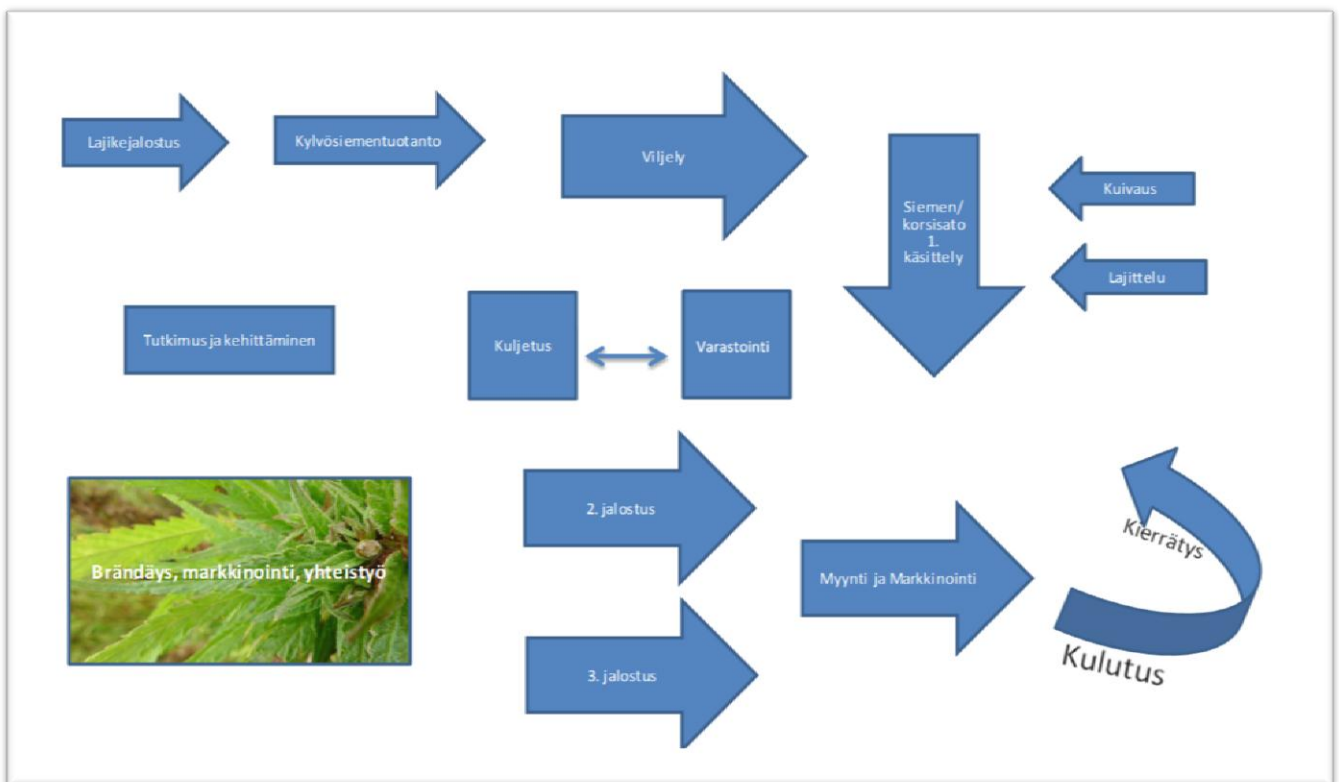
Itämistä

Myös typen määrästä keskusteltiin. Öljyhampulle typpeä kuuluu laittaa ainakin 70 kg hehtaarille, kuituhampulle sitä saa laittaa vielä reippaammin, jopa yli 100 kg/ha. Fosforia hampulle joutuu harvemmin lisäämään, sillä yleensä maaperässä ei ole fosforista puutetta. Hampu kasvaa hyvin myös turvepohjaisilla mailla, mutta pH kannattaa selvittää ennen viljelyyn ryhtymistä. Hampun viljelyyn ryhtyvän, kuten totta kai kaikkien viljelijöiden, on hyvä teettää ravinneanalyysit pelloiltaan tarpeeksi usein, jotta optimaalinen lannoitus saadaan tehtyä. Hampullekaan ei voi laatia täysin yleispäteviä viljelyohjeita, sillä vuodet eivät ole veljeksiä ja kylvettävän maaperän ominaisuuksilla on vaikutus viljelyn onnistumiseen kylvötekniikkaan.

Tuotteistaminen

Kaikkia viljelijöitä ei kiinnosta siemenen tuotteistaminen itse. Heitä varten tarvitaan siemenen ostajia ja jalostajia. Isompia toimijoita tarvitaan myös, jos markkinoille halutaan jalostaa pidemmälle vietyjä elintarvikkeita. Myös tilatuottajille ja pienille tuottajille on varmasti tarvetta. Noora kannusti ihmisiä yhteistyöhön jotta ala kehitty monipuolisesti. Mikko Neuvolla on puolestaan suunnitelmia tehtynä, jotta kuituhampun viljely ja tuotteistaminen voisi kehittyä. Tulemme kuulemaan hänestä varmasti lisää lähivuosina.

Alla on pelkistetty kaavio erilaisista hampun jalostusketjuun liittyvistä osioista, jossa tarvitaan ammattitaitoisia ja verkostoituneita yrittäjiä.

Kuva, Noora Norokytö

Markkinointia, pakkausta, tilajalostusta ja jakeluketjuja miettivän kannattaa tutustua Luomun markkinoinnin asiantuntija Marika Auersalmen esitykseen ”Konstit on monet – Mistä tuotteelle sopiva jakeluketju?” http://www.luomu.fi/materiaalit/Auersalmi/Konstit_on_monet_jakelu/

2013

Hyötyhamppu-hankkeen viimeinen vuosi käynnistyi juuri. Tapahtumassa kyseltiin, miten projektipäällikön tehtävät ja hampun kehittäminen jatkuu vuoden 2013 vuoden jälkeen. Tarkkaa tietoa tästä ei ole, mutta Noora on varma, että työ hamppualan parissa jatkuu tavalla tai toisella, valinnanvaraa ja mahdollisuuksia riittää kyllä! Sitä ennen keskitytään tekemään mahdollisimman hyvää työtä viimeisenä vuotena. Hamppu tulee näkymään mm. kesän Farmari-messuilla ja muissa pienemmissä tapahtumissa. Yrityksiä, joita kiinnostaa jalostaa hampunsiementä, kehoitetaan ottamaan Nooraan yhteyttä, siementä on tuotteiden kehittämiseen jaossa ensisijaisesti hankealueen yrittäjille.

Terveisin,

Noora